

Nr 142.

Av herr **Ingvarson**, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om anordnande av en statens egen tillverkning av papper.

I annan motion vid denna riksdag framföres åter tidigare väckt förslag om åtgärder för nedbringande av statens tryckningskostnader, i främsta rummet genom inrättande av ett statens eget tryckeri. De senaste årens erfarenhet visar emellertid, att detta numera icke är tillfyllest, därest man vill verksamt bekämpa den pågående kostnadsstegringen på detta område. Papperspriserna ha nämligen stigit i höjden på ett sätt, som inom tryckeribranchen rubbat alla tidigare ekonomiska beräkningar, och som blivit icke minst kännbart för staten. Denna stegring, vilken är så allmänt känd, att några sifferbevis knappast erfordras, beror förvisso på olika med kriget och den ekonomiska krisen sammanhängande orsaker, men så mycket är i varje fall säkert, att om staten tillverkade papper vid egna bruk, skulle kostnaderna i icke ringa grad kunna nedbringas. Skogar ha staten, och kraftkällor likaså, och båda deras rationella utnyttjande skulle säkerligen vinna avsevärt på befintligheten inom lämpligt avstånd av trämassfabriker. Även erforderlig råvara i övrigt kan staten anskaffa fullt så förmånligt som enskilda, och kommunikationsmedel disponerar den. Redan härav framgår det, att staten genom egna pappersbruk skulle kunna fylla sina behov av olika slags kartong, papp och papper bra mycket billigare än för närvarande är fallet. Och skulle detta behov, som dock är mycket omfattande, icke ändå befinnas tillräckligt stort för att åstadkomma en fullt rationell och ekonomisk drift, så skulle det endast vara till de skattebetalandes gagn, om även landsting, kommuner o. d. finge tillgodose sina pappersbehov från ett dylikt statens företag.

Även vårt lands tidningspress m. fl. skulle med all säkerhet känna det som en högst betydande lättnad, om de genom en sådan anordning kunde beredas tillfälle att, till allmänhetens fördel, anskaffa billigare papper. Det synes oss därför vara en i bästa mening samhällsgagnande och allmännyttig åtgärd, därest den utredning vi begära, lägges så, att man undersöker möjligheten för staten att vid egna pappersbruk tillverka papper o. dyl. både för egna och andra samhällsorganisationers behov och för en större eller mindre del av den allmänna marknaden. Fördelarna härav skulle med all säkerhet visa sig även indirekt i form av en reglering av den enskilda pappersindustriens priser.

Kristidens erfarenheter på här ifrågavarande område äro för vårt lands invånare tillräckligt omfattande och kännbara för att varje ytterligare motivering torde kunna anses överflödig. Vinsten av de föreslagna åtgärderna skulle komma både samhället och den stora allmänheten till godo, och rent nationalekonomiskt skulle de innebära icke ringa fördelar.

Jag hemställer därför,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, det Kungl. Maj:t måtte låta verkställa skyndsamt utredning rörande möjligheten för staten att genom egen tillverkning tillgodose dels eget och andra samhällsorganisationers, dels i lämplig utsträckning enskilda personers och företags behov av papper och dylikt till lägsta möjliga pris samt för riksdagen snarast framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 25 januari 1917.

J. A. Ingvarson.